Ч. 26. Пятниця 17 (4) лютого 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостwах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

З Ради державної. — Ситуация на Угорщині.— Чутка о уступленю президента Любета.— Внутрішні відносини в Росиї і росийско-японьска війна.

Підчас дальшої дискусиї на засіданю палати послів з дня 14 с. м. промавляв посол Крамарж а обговорюючи відносини на Угорщині, сказав, що не боїть ся того, колиби Угорщина відорвала ся економічно. Доки однакож не дасть ся утворити з народів Австриї фаляниґи для оборони наших інтересів, доти можемо їх боронити супротив другої половини Монархії. Нинішне положенє єсть так користне, що правительство повинно мати відвагу признати всім народам справедливість і рівноуправненє.— Пос. Менґер зазначив, що по бесіді пос. Крамаржа вигляди на ческо-німецку згоду суть о много користнїйші, а скоро би єї удало ся перевести, то щезла би найголовнїйша перешкода успішного розвою сил Австриї. На тім перервано дискусию. — Пос. Дашиньский обговорював відтак справу зміни реґуляміну палати послів, ухвалену в палаті панів а передану президиї полати послів. Президия — казав пос. Дашиньский — не повинна була тої ухвали приняти. — Заступник предсїдателя, др. Жачек, завізвав при тім бесїдника, щоби він не уживав непарляментарних висловів, а пос. Зайц крикнув на то: Покажіть таку відвагу супротив палати панів, тих ароґантів! Остаточно заявив віцепрезидент Жачек, що поступить в сїй справі після постанов палати.

В комісиї войсковій вела ся дальша дискусия над континґентом рекрутів. Пос. Николай Василько заявив, що рускийклюб буде голосувати против предложеня, бо ухвала в сїй справі творить вотум довіря для правительства а Русини не мають до него довіря, бо правительство стоїть при системі гнобленя Русинів в Галичині. Бесїдник жалував ся на адмінїстрацию войскову і єї поступованє супротив Русинів в Галичині, на упослїдженє рускої мови і церкви, а передовсім на жандармерию, котра убиває руских селян і ранить. На Буковині єсть о много лїпше. Там Русини мають лїпше забезпечені свої права. Може правительству байдуже, чи 8 руских послів голосує за чи против, але коли держава буде мусїла колись заапелювати до сего четверто-рядного народу, тоді може настати година обрахунку. Нехайже правительство то добре розважить.

На послїдним засїданю палати послів передано всї цїсарскі розпорядженя на основі §. 14 без першого читаня комісиї конституцийній а відтак приступлено до дальшої дискусиї над буджетом. Промавляв між иншими пос. Романчук і свою бесїду, в котрій обговорював відносини на Угорщині і положенє Русинів в Галичині, закінчив заявою, що Русини поправдї не мають причини недовіряти з гори теперішному правительству, мусять однак зазначити, що сама зміна у вішнім способі правлїня кабінету не має для них зовсїм нїякого значіня, доки не настануть основні зміни системи.

Положенє на Угорщині доси ще не виснило ся. Декотрі ґазети угорскі доносять, що сими днями появить ся в урядовій ґазеті цїсарске письмо, доносяче о принятю димісиї кабінету ґр. Тіси і порученю єму тимчасового дальшого веденя аґенд. Зачувати, що палата послів збере ся в пятницю дня 17 с. м. і вибере президента, обох віцепрезидентів і тоті комісиї, що мають перевести вступні наради над проєктами законів. Відкритє сесиї відбуде ся сим разом без престольної бесїди. На оногдашнїй конференциї ґр. Андрашого з Кошутом ухвалено внесенє що до вибору президиї. Партия независимости домагає ся рішучо, щоби президент палати був вибраний з поміж неї яко найсильнїйшої партиї.

Француска праса рознесла чутку, що президент републики, Любе, рішив ся уступити з кінцем сего року. Єго семилїтне правлїнє кін-

---

6)

Найменші держави в Европі.

(Після Фр. Шридера, Г. Гармсторфа, Р. Петермана і др. зладив — К. Вербин).

(Дальше).

Блянк знайшов собі був знаменитого помічника в особі свого директора Доано (Doineau). Сей чоловік був колись капітаном у француcкій армії, але мав за собою дуже погану минувшість. Коли був в Альжірі, допускав ся там розбоїв на гостинцях і одного разу, коли напав був на почтовий віз, єго зловили і поставили перед военний суд, котрий засудив єго на кару смерти. Здає ся однак, що Доано був лиш підставленою жертвою висших достойників і цїсар Наполеон III помилував єго під тим услівєм, щоби він щез без слїду з Франциї. Він переніс ся тоді до Монако і там задля своєї інтелїґенциї та безвзглядної енергії, особливо же супротив італїяньских робітників став ся правою рукою Блянка. В році 1870 мусів Блянк єго відправити, бо робітники довідали ся були о єго минувшости і не хотїли слухати бонапартиста і помилуваного злочинця. Доано виніс ся з Монако і в якийсь час опісля був одним із тих, що помогли францускому ґенералови Базенови втечи з вязниці в Сент-Марґеріт. Від сеї пори пропав і слїд за ним.

В перших часах за Блянка грали все ще марками або значками для гри і найменша ставка при рулеті виносила два франки а при „Трант е Карант“ пять франків. Марки ті роблено з посріблюваної міди а на них була на одній стороні напись Cercle de Monaco (Серкль де Монако — кружок монацкий), а на другій напись Jeton de deux Francs (Жетон де ди франк — марка до граня вартости двох франків). Тоті марки мали на цілім побережу коло Монако майже таку саму вартість як би й справдешні гроші. Одного разу вибила була француска монетарня в Парижи 200.000 штук таких марок; але коли одного дня обчислювано касу, побачено нараз, що в касі знайшло ся майже 300.000 марок. Надвишку сфабрикували були якісь фальшівники у француским селї Ля Тірбі (La Turbie). Від того часу скасовано ті марки і визначено ставки при грі, які ще й нині уживають ся.

Від року 1870 пішло Монте Карльо дуже в гору. Францускo-нїмецка війна нагнала до Монака множество всїляких авантурників, а коли по тім році знесено доми гри в Гомбурзї і Баден-Бадені, позбуло ся Монте Карльо небезпечних доси для себе конкурентів. В тім часї побудовано також, головно заходами княгинї Аліциї, красний театр, до котрого будови причинив ся також і Блянк 5 мілїонами франків. Театр той побудував славний француский будівничий Шарль Ґарніє, той сам, що виставив в Парижи велику оперу. Від сеї пори не потребували вже крупєри розглядати ся дальновидами за грачами; нинї буває в салях така товпа грачів, що они мало не подушать крупєрів. Що року буває там майже мілїон грачів а Монте Карльо приносить річно в пересїчи около 25 мілїонів доходу. Тепер не буває також случаю, щоби грачі банк розбили. На кождім столї, при котрім грають „Трант е Карант“, лежить що дня по 150.000 франків, а на кождім столї з рулєтою по 80.000 франків. Скоро би на якімсь столї показувало ся вже за мало гроший в банку, то крупєр потребує лиш потиснути на ґузичок від електричного дзвінка, а урядники приносять зараз потрібну суму з каси. За то й виплачує товариство акцийне що року 20—30 мілїонів зиску з гри до подїлу. Не дивниця, що тепер продовжено концесию аж до 1943 р.

Монако і єго устрій державний. Князь і єго двір.

Князівство Монако єсть однїсенькою державою на сьвітї, що держить ся і жиє з людскої глупоти і пристрасти. Монаківцям або, як їх також називають, Монаґасам добре тут жити, бо не потребують платити податків на удержанє своєї, хоч і маленької держави, бо все оплачують доходи з дому гри в Монте Карльо а банк платить навіть князеви дуже велику апанажу. Князь єсть дїдичним монархом, котрий править своїм краєм абсолютно, не питаючи волї народу. Він держить собі до помочи раду державну, зложену з 5 членів і одного ґенерал-ґубернатора, котрий заступає єго у всім в часї єго неприсутности. Крім звичайної двірскої служби держав князь давнїйше ще прибочну ґвардию і одну компанию піхоти, всего разом 130 мужа і 44 жандармів. Пізнїйше зменшив свою „армію“ на 70 мужа піхоти і 50 жандармів а від лиця минувшого року скасу-

чить ся аж в 1906 р. Кажуть, що він рішив ся уступити вже сего року длятого, щоби вибори нового президента міг перевести ще теперішний парлямент, в котрім радикали мають більшість. Кажуть, що найбільші вигляди бути вибраними мають побіч президента сенату Фалієра: Констан, Камбон і Бріссон.

В Росиї настав хаос а з ним рівночасно й нечуваний та небувалий досі гнет. Ніхто не знає, чого хоче, ніхто не знає ради, одні суперечать другим. Таке бодай вражінє можна винести з тих вістий, які надходять з Росиї мимо того, що більшу половину з них треба уважати або за занадто велику пересаду або таки просто за видуману для сензациї небилицю. Правительство лагодить всілякі реформи з великим поспіхом одні за другими, але всі тоті реформи виглядають як би лиш на то, щоби записати ними богато паперу і надрукувати о них богато вістий в ґазетах і показати, що щось робить ся. Суспільність також не знає, що робити і чого та як домагати ся, щоби й висказати свої бажаня і погляди і не попасти в руки якого Трепова, котрих тепер богато. Потайком відбувають ся наради і ухвалюють ся резолюциї, а сьмілійші круги висилають їх навіть до мінїстрів. Тимчасом реакция ширить ся на добре, а теперішні верховоди хотять здушити зелїзною рукою весь рух. Арештованя відбувають ся великими масами, а оногдашної ночи арештовано знов двох российских писателїв Пруґавіна і Строєва, котрі займали ся рухом робітничим. Арештованя великих мас з кругів робітничих уважають за доказ, що комісия визначена царем для розслїдженя справи робітничої єсть лиш звичайною комедиєю. Студенти московского університету ухвалили на оногдашних зборах прилучити ся до поступових жадань і постановили не ходити на виклади аж до весни. Подібно зробили й студенти иньших університетів. Товариш мінїстра просьвіти Лукіянов відповів розпорядженєм, що хто з помежи учеників висших і низших заведень наукових не верне до дня 24 с. м. до школи, буде позбавлений в цїлій державі права до образованя.

Від якогось часу ходила чутка, що небавом має появити ся указ царя скликуючий земский собор. Чутка та, кажуть, пішла з того, що в Царскім Селї зібрались були всі великі князї. Тимчасом там раджено над справою війни і ухвалено, що війну треба конче вести дальше. Цїлий царский двір займав ся особливо справою Владивостока, котрому грозить облога. — З поля війни наспіла вість о нових рухах российскої кавалериї на великі розміри. Два великі российскі віддїли з пушками пробовали перейти через ріку Ша. Близших вістий о тім новім атаку поки що нема.

Новинки.

Львів, дня 16-го лютого 1905.

— **Іменованя.** Висший суд краєвий в Кракові іменував авскультантами отсих судових практикантів: Теофіля Костецкого, д-ра Евгена Фавста, Стан. Дзяногту, Кар. Конопацкого, Евгена Подобиньского і Людв. Оцеткевича.

— **Надане презенти.** Намістництво надїлило презентою о. Александра Майковского на опорожнену греко-кат. парохію цїсарского надання в Княждворі.

— **Концерт в честь Шевченка у Львові.** Читальня „Просьвіти" на личаківскім передмістю устроює в недїлю дня 19-го лютого с. р. в салї тов. „Gwiazda" народний концерт в память 44-их роковин смерти Тараса Шевченка. Точну програму, в яку входять хори мішані, дїточі, соля на фортепян, цитру і скрипку, оголосить ся пізнїйше. Білети на сей концерт можна буде набувати вже в „Сокільскім Базарі", а в недїлю вечером при касї. Цїни місць: крісла першорядні 1 К 20 с., другорядні 80 с., партер стоячий 30 с.

— **Конкурс.** Греко-кат. митрополича Капітула розписує конкурс на посаду управителя хору при архікатедр. церкві сьв. В. М. Юрия з речинцем до 1 марта 1905. Убігаючі ся о тую посаду мають внести до митрои. Капітули подане заосмотрене отсими залучниками: сьвідоцтвом хрещеня, сьвідоцтвами шкільними і кваліфікацийним (зложеного іспиту дяківского), сьвідоцтвом поведеня дотичного уряду парохіяльного, де займає посаду і коротким начерком перебігу свого житя (т. зв. (curriculum vitae) і докладним поданєм своєї адреси.

— **Львівскі водопроводи.** До кінця 1904 року виносила сїть водопроводів разом з уличними розгалуженями до границь домів около 135 кільометрів. З головним уличним водопроводом було получених до кінця 1904 року 3755 домів, на близько 5000 всїх домів у Львові.

— **Спілка для господарства і торговлї в Перемишли** повідомляє, що вже розсилає свій обемистий цїнник насїнь, штучних навозів і прочих артикулів і просить кождого прихильного розвоєви інституциї, а котрий не получив ще цїнника, щоби ласкаво написав до нас, а ми безпроволочно вишлемо свій цїнник вже оплатно. — Дирекция.

— **Труди стрийскої філїї „Просьвіти".** Від року щиро працює стрийска філїя „Просьвіти" над основанєм селяньских молочарских спілок в цїли сотвореня молочарского промислу, так дуже потрібного для піднесеня добробиту народа, особливо в стрийскім повітї. Розумна і щира праця філїї не пропадає марно і нинї може стрийска „Просьвіта" повеличатись значними успіхами; в осени завязалась молочарска селяньска спілка в Завадові, а сметанкова стация в Голобутові, парохії о. Остапа Нижанковского. Тепер дїлимось з нов. читачами вістию, що від дня 23 сїчня с. р. оснувалась при читальни „Просьвіти" в Угерску друга молочарска селяньска спілка. Істнованє і дальший розвій тих спілок запевнений, а десерове сметанкове масло угерчаньскої і завадівскої спілки єсть першої і найлучшої марки, длятого і попит за ним великий. Хто хоче мати добре масло, то вже не питає за нїмецким, тілько за маслом десеровим наших спілок. Відпоручник стрийскої філїї „Просьвіти" о. Остап Нижанковский много, щиро і уміло потрудив ся коло основаня нашої спілки, длятого складаємо єму іменем нашої читальнї найщирійшу подяку. Рівно-ж дякуємо о. Николї Матковскому, секретареви філїї „Просьвіти" за ласкаву присутність як і цїлому Сьвітлому видїлови філїї за добру гадку і труди. — Видїл читальнї „Просьвіти" в Угерску: *о. Лев Горалєвич*, голова, *Дмитро Тиркус*, секретар.

— **Нема цьвітів.** Сегорічні мясницї не мають щастя до цьвітів, котрих є дуже мало, а як деякий появить ся, то такий дорогий,

---

вав войско таки зовсїм і установив лиш 80 жандармів, котрі мають удержувати публичний порядок в Монаку і Монте Карльо. А шкода, що так стало ся, бо тоті люди мали дуже вигідне житє; не знали навіть, що то маневри, лиш сиділи під княжою палатою і — дрімали. За то діставали хороший мундур і хоч невеличку але певну платню. Але за то Монако зробило значний поступ, бо перевело у себе загальне розоброєнє в часах, коли всї держави зброять ся як найбільше.

Столицею сеї абсолютної монархії і резиденциєю князя єсть місто Монако, положене на великій, вистаючій в море масї скал, довгій на яких 380 а високій на 60 метрів. Місто має всего около 4000 жителїв, красний замок з величавим парком, малу пристань, морскі купелї і т. и. А хочете знати, яке загальне вражінє робить Монако на того, хто тут перший раз заїде? То малесенький рай або радше кусень того раю, що тягне ся від Нїцци аж поза Ментону: синє небо, золоте сьвітло сонця, синявосрібні филї, біла піна, що розбиває ся заєдно об сїрі шпилї скал, вистаючі в море і якийсь вічний шум, нагадуючий якийсь сьпів, котрого звуки несуть ся нїби десь здалека і тут нїби гинуть, але вічно звенять в ушах того, хто їм прислухує ся; у воздусї запах левконїй, рож і фіялків; високі пальми, ювки, помаранчеві, цитринові і оливні дерева таципреси, а в глубинї стрімкі скали, до котрих мов птичі гнїзда поприлїплювані села та вкриті лїсами верховини а наконець вкриті снїгами морскі Альпи. То природна декорация для княжого замку в Монако, що стоїть на скалї над самим морем, для білих двірків, що стояли при гостинци, котрий іде вздовж побережа і для касина в горі на Монте Карльо, довкола котрого стоять пишні готелї. А що година чути свист поїздів зелїзничих, що переїзджаючи через многі тунелї привозять гостий з Нїцци або відвозять їх назад аж до послїдної хвилї, коли вже касино на Монте Карльо замикають.

Саме місто чистеньке, улицї добре вимощені, доми по більшій части подобають на двірки і палати, призначені для поодиноких родин; великих чиншових камениць не видко. Найбільшою займавостию в містї то княжа палата, що, як сказано, стоїть над самим морем. Єсть то замок з великими, чотирогранними баштами і камінними ґалериями на них, обведений муром і в перший хвили робить більше вражінє якоїсь оборонної твердинї як мирної резиденциї. На подвірю перед палатою недалеко входових дверий стояли давнїйше дві гармати і войскова сторожа; тепер мабуть їх усунено. У внутрі виглядає палата звичайно як всї резиденциї пануючих монархів, а найвеличавійшою із саль єсть тронова саля, котрої двері отвирають ся лиш для не многих цїкавих з особливої ласки і за окремим дозволом князя або его ґен.-ґубернатора. Але саля, в котрій князь приймає на приватній авдиєнциї, виглядає вже зовсїм як звичайна комната якогось ученого. На столї лежать якісь рукописи, на кріслах лежать порозкладані книжки а в кождім кутї видко якісь наукові препарати.

А треба знати, що кн. Альберт жиє зовсїм житєм ученого. Він не носить нїколи нїякого парадного уніформу лиш звичайне цивільне одїнє і виглядає дїйстно на якогось працьовитого, приватного ученого. Предметом его наукових трудів то розслїди моря, его глубини і житя в нїм. До тих розслїдів казав він зробити собі окремий корабель і їздить ним по всїх морях то далеко на північ, то по Атлянтийскім океанї або Середземнім мори, робить поміри глубини моря, збирає всїлякі морскі зьвірята і оснував в своїй палатї океаноґрафічний музей. При тім помагає він і другим ученим словом і дїлом. Коли вибере ся в якусь подорож наукову, тодї буває глухо і пусто в его палатї.

Не так бувало, коли ще була княгиня Аліция. Коли князь вибрав ся в наукову подорож на далеку північ, лишала ся княг. Аліция сама одна на замку в Монако. Що їй тут самій одній було тужно жити здалека від всїх людий, се можна зрозуміти з цїлого єї житя. Она походила з жидівского роду Гайнів, тих самих, з котрих походив звістний нїмецкий поет Генрих Гайне. Она родила ся в Америцї в Люїзиянї, де єї батько був богатим банкиром. В сїмнайцятім роцї віддала ся за кн. Арманда Рішельє, потомка славного француского мужа державного і мала з ним двоє дїтий, сина і доньку. Але в пятім роцї подружя чоловік єї помер. Подвійно богата молода вдовиця — бо мала й своє майно і майно по чоловіцї — жила княгиня через девять лїт в Парижи і там пізнала ся з князем Альбертом та віддала ся за него. Князеви, видко, сподобало ся єї велике майно а княгини то, що она зі звичайної княгинї стане пануючою княгинею в абсолютній монархії і то звело їх разом. Єї князівство, що правда, було невеличке, і могло стати ся, що она на проходї в своїм краю спотикнувшись могла вилетїти за границю до Франциї, але все-таки була она собі пануючою княгинею, хоч їй при тім прийшлось було занудити ся й на смерть. Отже она нудила ся через дванайцять лїт від 1889 до 1901, але на смерть таки не хотїла занудити ся. В тім часї шукала она собі якоїсь розривки і стала протекторкою штуки.

А штука, звістно, зводить і з артистами. Єї заходами і при помочи Блянка станув в Монте Карльо театр, котрий своєю зверхною і внутрішною красою, а до того ще й при участи славних на весь сьвіт артистів став поприДомі гри найбільшою притягаючою силою. Річ

немов би его куповано в аптиці. Причиною того е мороз на Рівері, котрий доходить там до десяти степенів і поморозив з дня 1 на 2 січня всї рожі, гвоздики, левконії, фіялки і помаранчевий цьвіт. Як звістно, Рівєра заосмотрює в тій порі майже цілу Европу, отже і Львів в сьвіжі цьвіти, отже скоро їх там не стало, то цілі европейскі мясниці скупі на цьвіти, а китиці для пань і панянок стали нечувано дорогі, бо їх укладають виключно з цьвітів із теплярень.

Телеґрами.

Відень 16 лютого. Нинї перед полуднем були на авдиєнциї у Цісаря б. мінїстер Кін-Гедерварі, відтак о 1-ій годині Кольоман Сель, а о 2-ій год. Александер Векерле.

Відень 16 лютого. Комісия прасова ухвалила §§. 1. до 3. відповідно до внесеня субкомітету. Лиш в §. 1. викинено слова: „Праса в границях законних есть вільна“ яко без значіня і не відповідаючі теперішному станови законодавства.

Відень 16 лютого. В палатї послів серед відчитаних нинї інтерпеляций знаходить ся також інтерпеляция пос. Дашиньского в справі поступованя властий, в справі каси хорих в Коломиї. Опісля вела ся дальша дискусия буджетова.

Петербург 16 лютого. Урядово оголошують: Посол російский в Пекінї Лєсар телеґрафував дня 11 с. м., що Японцї змушують приватних людий виносити ся з міста, щоби в той спосіб прийти в посїданє (?) їх власности. Правительство запротестувало против того у японьского правительства через французского посла.

Порт Саід 16 лютого. Ген. Штессель, котрий прибув тут разом з 537 офіцирами і російскими вояками, від'їхав вчера на корабли „Сьв. Николай“ до Одесси.

Токіо 16 лютого. Японцї задержали коло острова Ессо два анґлїйскі пароходи „Аполльо“ і „Скотсмен“, з котрих перший віз вуголь а другий поживу до Владивостока

Токіо 16 лютого. Росияни розпочали знову на велику скалю операциї кавалєриї дня 13 с. м. Богато тисячів російскої кінноти з пушками появило ся у віддали 30 миль на захід від Ляояну. Цїлию того руху мало бути, щоби обійти ліве крило Японцїв.

Париж 16 лютого. Арештовано тут кольоніяльного урядника Токета, що перебував в Парижи на відпустці. Причиною арештованя була вість о страшних зьвірствах, яких Токе допускав ся у француcкім Конґо (в Африцї) на муринах. Підчас народного торжества дня 14-го липня минувшого року казав Токе з тої нагоди в Працевіль звязати одного мурина і вложити єму в рот динамітовий набій та підпалити его і в той спосіб позбавив его житя. Иньшому муринови казав відрубати голову, а відтак в его чашці зварити росіл і подати на стіл. Крім Токета арештовано в Працевіль ще кількох скомпромітованих урядників і войскових. (Цивілїзатори! Подібний німецкий цивілїзатор, пруский офіцир ґр. Арендштайн, казав стріляти муринів або й сам стріляв, а відтак ще живим вертів дротом до чищеня карабінів в ранах і мозку. Зьвірі та й годі!)

Курс львівский.

Дня 15-го лютого 1905.	Платять К с	Жадають К с
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	545·—	555·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Ясн	584·—	590·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	300·—	370·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 5% преміов.	111·25	—·—
Банку гіпот $4^1/_2$%	101·30	102·—
$4^1/_2$% листи застав. Банку краєв.	101·50	102·20
4% листи застав. Банку краєв. .	99·20	99·90
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	99·80	—·—
" " 4% льос. в $41^1/_2$ лїт.	99·80	—·—
" " 4% льос. в 56 лїт.	99·30	100·—
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	100·—	100·70
Облїґи ком. Банку кр. 5% II. ем.	102·80	—·—
" " " " $4^1/_2$% . .	101·50	102·20
Зелїз. льокаль. " 4% по 200 кор.	98·90	99·60
Позичка краєв. з 1873 р. по 6%	—·—	—·—
" " 4% по 200 кор.	99·40	100·10
" м. Львова 4% по 200 кор.	97·40	—·—
IV. Льоси.		
Міста Кракова	87·—	93·—
Австрийскі черв. хреста (Курс віденьский) . .	54·—	56·50
Угорскі черв. хреста . .	31·50	33·50
Італїянь. черв. хр. 25 фр. . .	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20 кор. . .	65·—	69·—
Базиліка 10 кор. . .	22·—	23·20
Joszif 4 кор. . .	8·25	9·50
Сербскі табакові 10 фр. . .	9·50	11·—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·26	11·40
Рубель паперовий	2·53	2·54
100 марок німецких	117·30	111.90
Доляр американьский	4·80	5·—

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

очевидна, що театр вимагав і артистів, отже одного красного дня завитав до маленької сьвятинї муз композитор з гривою як у льва, якийсь Портуґалець, де Ляра. Княгиня пізнала его в Льондонї, де він своїм баритоновим голосом, а ще більше своїми иньшими прикметами так вспівав ся в серце княгинї, що она не могла ніяк оперти ся покусї і рішила ся дати приміщене операм того музика, котрого ширший сьвіт якось не міг, чи не хотів зрозуміти, в своїм театрі. Она утворила для него посаду інтенданта (управителя) театру з місячною платнею 25.000 франків, а его твори нагороджала так щедрою рукою, що такому Моцартови або Россінїму було би о такій щедроті нїколи й не приснило ся. Мимо того сьвіт все-таки не хотів пізнати ся на вартости творів сего композитора, а коли варта перед княжою палатою віддавала щасливому Портуґальцеви княжу честь, коли він входив до палати, то робила се не задля его артистичної слави, лиш задля того, що він мав у княгинї безконечну ласку.

Але князь хоч і як далеко їздив на північ на ледове море, вернув остаточно таки до до своєї маленької, але тепленької держави над Середземним морем і мимо того, що був дуже занятий розслїдами науковими, заняв ся ще й иньшими та вислїдив, що у него дома не все так, як то єму доси здавало ся і що в его державі знайшов ся ще якийсь віце-князь. Прийшовши до того переконаня, він рішив ся ужити своєї абсолютної власти і одного красного дня рішив цивільний суд в Монако на тайнім засїданю, що княжа пара має розвести ся, а вислїдок того й зносить спільність майна. По тім вироку судів князь Альберт Гонорий Кароль вибрав ся знову сьвітами в наукову подорож, а княгиня Алїсия Гайне-Рішельє виїхала до замку Лє От Бюсон (Le Haut Buisson) в департаментї Сарт у Франциї, який лишив ся їй в спадщинї по еї першім чоловіцї кн. Рішельє. Від тої пори замок в Монако лишив ся без двору і коли князь виїде, панує в нїм глубока тишина, а жителям князївства і приїзджаючим там гостям брак найцікавійшого предмету до розмови.

Раз до року відбуває ся в Монако велике торжество. Дня 15 падолиста що року скликують дзвони столичної церкви всїх жителів князївства на торжественне богослуженє, бо того дня припадають іменини пануючого князя Альберта I. Але з сим торжеством сполучає ся рівночасно ще й иньша важна, а може навіть далеко важнійша подія в сїм маленькім краю: дзвони церковні дають знати, що тепер урядово розпочинає ся сезон, ніби то пора для тих, що з'їзджають ся сюди на зиму для поратованя здоровля; по правдї однакож розпочинає ся з сим днем урядово пора гри в Монте Карльо.

Монте Карльо. — Касино і его салї. — Роди гри.

Монте Карльо то мала місцевість, місто і не місто, село й не село, положене на яких два кільометри від Монако на захід при зелїзници, що веде з Нїцци до Ментони. Стация тої зелїзницї есть в Кондамін, місцевости, що лежить по серединї межи Монаком а Монте Карльо. На Монте Карльо складають ся: дім гри, звістний загально в цїлім сьвітї під невинною назвою касина, 50 дуже елеґантних і вигідних готелїв — давнійше були лиш два і кільканайцять віль, розкинених що горбах серед городів, а належачих до всїляких богачів, з цїлого сьвіта. Один з Ротшільдів має тут аж три віллї; в однїй мешкає сам, в другій якась панї з волосем Ріо Тінто, що важить 150 кільо, а в третій молоді паничі. Жителї Монака кажуть, що тоті віллї „то родина“ і називають їх „Monsieur, Madame et Bébés“ (Мосіє, Мадам е Бебе — пан, панї і дїти). По за Монте Карльо на північний захід тягнуть ся пасма високих гір, перед ним синїє ся на полуднє широке Середземне море, а теплота буває тут як в Африцї. Але хто тут приїздить шукати чогось иньшого а не лиш самої краси, той може єї — як каже Борхард — аж тодї пізнати, коли програє всї гроші; бо аж тодї бодай на хвильку отворять ся єму очи. Все, що природа може подати красного і величавого; все, що може щастє подати тим, котрі без упину гонять за ним; все, чого лиш шукає людска пристрасть, а чого нїколи не знаходить; то все сполучає ся тут разом в сїм маленькім раю, облитім з одного боку морем, обведенім з другого скалами і накритім зверха синим небом.

Осередком сеї місцевости і всего житя в нїй то „Касино“, величава палата з двома вежочками і великою банею на нїй, положена на скалї, що вистає майже по над саме море. В касинї і перед касином, на сих кількох метрах землї відграває ся цїле жите в Монте Карльо. Тут перед касином стоять також і тоті готелї, що суть ніби філїями дому гри. В однїм з них, в парискім готелю, мешкають майже виключно лиш самі найвиднїйші грачі, ті, що можуть ставити хоч би й найгрубші ставки. Для вигоди гостий видає тут товариство касинове що дня що найменше 200 других снїданків і спільні обіди по 5 франків. До спільних обідів засїдають однакож лиш люди, що грають з меньшими грішми; богачі обідають в тих салях, де кождий вибирає собі що хоче, а де треба заплатити за обід яких 45 франків.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).